

ALBOINVS REX I.

EDIOLANO, quod erat prouinciæ caput, in potestatem adducto Longobardi continuo Alboinum ipsum regem Italiæ lætis acclamationibus salutarunt, eiq; hastam insigne regium porrexerunt. Atq; hic annus regni Longobardorum in Italia fuit principium. ex quo scriptum est apud Landulfum, Longobardos anno DLXVIII. indictione prima, Kalen. Aprilis de Pannonia egressos esse, secunda prædari in Italia cœpisse, tertia dominatum instituisse. Rebus inde regni fatis, vt in præsens licuit, ordinatis Ticinum omnis belli moles translata. Ticinenses ab antiquis Li-
 guribus conditi, cum sub populi Rom. imperio obscuriores fuissent, post Tiberio imperante in conspectum, lucemq; hominum prodierunt, à Syro præsertim Hermagoræ Aquileiensis episcopi discipulo Christiana disciplina imbuti. demum Gotthorum temporibus celebrari magis, magisque cœpti sunt, cum, incenso ab Athila Mediolano, Theodoricus rex nobilem apud eos regiam construxisset. Hanc urbem naturali præterlabentis fluminis situ per se tutam omni quoq; alio genere munimentorum instruxerant. Itaque facile admotam oppugnationem, primosq; incumbentium Longobardorum conatus elusit. Quod cum Alboinus videret, ommissa oppugnatione urbem cingere obsidione constituit. atq; castris in eam rem ab occidente locatis per totam hyemem circumfedit. Tæ-
 dio inde diutinæ ad Ticinum sessionis affectus cum neq; ab irrita obsidione discedere, neq; non aridentem in summa victoria complecti fortunam vellet, parte exercitus in obsidione relicta ipse cum reliqua Æmiliam, Tusciam, atq; Vmbriam peragrauit. Ex Æmilia Derthon, Placentina, Parma, & Brixillum in potestatem venerunt, prætereaq; Regium, & Mutina, superioribus barbarorum bellis magna ex parte subuersa. Etruria pene tota subacta. Ex Vmbria Spoletum in primis est occupatum. Omnino Cottia tantum alpes, in primisq; vrbes ad mare sitæ in potestate Romanorum relicte. Sed quanto bellum minoris negotij, tanto mitior victoria fuit. Spoletum nobilis quondam & originis vetustate, & Romanæ colonie dignitate, & egregia erga populum Romanum fide ciuitas fuit. Christiana vero religione illata insigni S. Sabini episcopi, qui sub Diocletiano martyrio affectus est, sanctitate sese inter ceteras extulit. itaq; à Gotthis euersam & Nar-
 ses nobilitate eius captus restituit, & Alboinus receptam non solum conseruauit, sed etiam Vmbria in formulam Ducatus redacta ipsam Ducatus caput, Duce Faroaldo imposito, fecit. Hinc Spoletanus Ducatus celebrati cœptus. Etruria vltior Romanis relicta, citerioris pars formulam Ducatus accepit. Reliquæ vrbes singulis Ducibus commendatæ. Hæc duorum annorum spatio gesta. quorum altero Honorato Mediolanensi archiepiscopo mortuo ecclesiam Fronto gubernandam accepit. His rebus prospere administratis Ticinum inde intentiore cura obsessum post tertium demum, quam obsideri cœptum erat, annum peruenit in potestatem. Populum se trucidaturum, iratus Alboinus, si urbem caperet, concepto voto iurarat. id ne post victoriae compos efficeret, triste omen oculis oblatum admonuit. ingrediente ferociter urbem equus eius in limi-
 ne portæ procubuit: neque aut calcaribus, aut verberibus vllis poterat excitari. qua re animaduersa vnus è Longobardis dixit. reuoca domine votum, quo te obstrinxisti, populum hunc, si vrbe potireris, pessum daturum, & urbem ingredieris. nam vere Christianus in hac vrbe residet populus. Tum Alboinus, Atqui ciuibus, inquit, veniam me daturum, si dicto audientes fuerint, spondeo. atq; his dictis, repente equus magna cum omnium admiratione surrexit. Alboinus ingressus, in regiam Theodorici diuertit. eaq; post totius regni regia fuit. populus ad bonam spem reuocatus extemplo ad regem salutandum confluxit. Atq; hæc quidem prima regni Italiæ, de quo scripturi sumus, primordia extitere. Eodem anno Paulino patriarchæ Aquileiensi mortuo Probinus successit.
 5 7 4. Cæterum Ticino capto Alboinus sequenti ineunte Veronam se contulit. ibi, dum matura
 formandi regni cōsilia inuit sua à se virtute, atq; fortuna fundati, in medio rerum conatu, vt sunt res humanæ instabiles, est sublatus. Ea res in hunc modum est acta. Habebat Alboinus in matrimonio Rosimundam Chunimundi Gepidarum regis, quem quondam in prælio interfecerat, filiam. quodam die cum in conuiuio plus solito latus liberiore illi genio propinaret, poculum, quod de cranio patris eius condiderat, porrigi iussit, atq; ipsam, vt